MALUŽINÁ

Vydané 26.7.2017 číslo výtlačku 3 / 2017

MALUŽINSKÉ NOVINKY

www.obecmaluzina.sk



TURISTICKÝ ODDIEL UKONČIL SEZÓNU – NA TÉRYHO CHATE

12 nadšencov pre turistiku vylákalo nádherné jesenné počasie do Vysokých Tatier. Z Malužinej sme vyrazili už o 7.00 hodine. Ráno bolo chladné, okná na aute zamrznuté. Ranný mrazík nás neodradil od nášho cieľa – vystúpiť na Téryho chatu. Autami sme sa odviezli do Starého Smokovca. Parkovné na celý deň stojí 6,- EUR. Kúsok od parkoviska je stanica pozemnej lanovky, ktorou sme sa vyviezli na Hrebienok. Za cestovný spiatočný lístok sme zaplatili 9,- Eur na dospelú osobu. Pre toho, kto má gopass , je cestovný lístok za 6,- EUR. Pri chate na Hrebienku sme sa stretli s našimi horskými vodcami – Karolom a Marikou Grekovcami, skúsenými turistami, ktorí majú Vysoké Tatry zbehané krížom-krážom. Naša prvá zastávka bola na Rainerovej útulni. Je to najmenšia a súčasne najstaršia zachovaná chata v Tatrách . Nájdete v nej expozíciu starého horolezeckého a nosičského náčinia a tiež starú lyžiarsku výstroj. Na Rainerke poriada chatár každý rok nosičskú súťaž a na sviatok Troch kráľov je každý rok pred chatou postavený z ľadu a snehu betlehem, ktorý vydrží až do Veľkej Noci. Dlho sme sa na Rainerke nezdržali. Svižne sme vykročili Malou Studenou dolinou , ktorá už bola zaliata slnkom . Cestou sme stretli povestnú líšku, ktorá nám pózovala a nebála sa okoloidúcich ľudí. Po hodine šliapania sme došli na Zamkovského chatu. Tu sme už začali vyzliekať vetrovky a termo prádlo. Polhodinka oddychu nám dobre padla v príjemnom prostredí chaty, ktorú postavil v r. 1942 – 1943 najlepší slovenský horolezec Štefan Zamkovský. Počas druhej svetovej vojny spolu s manželkou ukrývali v nej partizánov, Židov a politických väzňov. Po znárodnení v r. 1948 bola chata premenovaná na Chatu kpt. Nálepku. Až v r. 1991 bol chate vrátený pôvodný názov - Zamkovského chata.
Nestačili sme dojesť, dopiť, už nás Paťko Rigel (najmladší z nášho oddielu) súril, lebo chcel byť na Terinke prvý. Skalnatý turistický chodník na Teryho chatu nás viedol popri potôčiku, ktorý tichúčko žblnkal , miestami sa rozlieval po lúke a odrážal na hladine slnko a modrú oblohu. Náročné stúpanie nás rozdelilo na niekoľko skupín, no vždy sme sa čakali a povzbudzovali navzájom. Nakoniec sme výstup zdolali všetci. Odmenou bol nádherný výhľad na Obrovský vodopád, na zasnežené vrcholky okolitých skál a plesá, v ktorých sa odrážali majestátne skalnaté útesy. Teryho chata , ľudovo nazývaná Terinka , je najvyššie položená chata s celoročnou prevádzkou vo Vysokých Tatrách s nadmorskou výškou 2015 m n.m. Náš turistický oddiel z Malužinej ju zdolal. Väčšina z nás bola na tejto chate po prvýkrát. O to väčšmi sme na seba hrdí.

-Ma Španková-



Dovoľte mi, aby sme Vás pri príležitosti októbra

„MESIACA ÚCTY K STARŠÍM“

pozvali na spoločné posedenie všetkých dôchodcov, ktoré sa uskutoční dňa

9.11.2017 o 14:30 hod.

v zasadačke obecného úradu

Obecný úrad Malužiná.

Aforizmus:

**MAL BY SI ĽUĎOM POVEDAŤ,
AKO TI NA NICH ZÁLEŽÍ,
NIE PRETO, ŽE JEDNÉHO DŇA
TU NEBUDÚ, ALE PRETO,
ŽE SÚ TU TERAZ
A TO STOJÍ ZA TO OCENIŤ !**

KAPITÁLNY ÚLOVOK JELEŇA „SKOKANA“

V septembri, počas ruje, bol v Malužinskej doline odstrelený kapitálny úlovok – zlatý jeleň. Prečo prívlastok „zlatý“ nám vysvetlil pracovník Lesnej Správy Malužiná pán Martin Šagát, ktorý robil doprovod počas odstrelu. „ Zlatým jeleňom je jeleň, ktorý má bodovú hodnotu vyššiu ako 210 bodov. Tento bol ohodnotený na 223,01 bodov.“ Pri bodovaní sa vychádza z tabuľky, kde sa zohľadňuje obvod ružíc, dĺžky očníc , rozpätie parožia.. (viď obrázok). „ vysvetľuje Martin Šagát. Jeleňa poznali všetci na Lesnej Správe pod menom SKOKAN. Sledovali ho od 6. roku pre svoju výnimočnosť. Výnimočný bol tým, že za 1 rok nabral na parohoch 30 bodov. Odhaduje sa, že jeleň mal 11-12 rokov. Mal už zápaly na kolenách , zarastenú ranu v boku zo súboja s iným jeleňom. Bol to starček. Martin Šagát robí doprovod hosťom už roky. Poľovník, ktorý jeleňa strelil, chodí z Českej republiky na Malužinú už od r. 2007. Hosť si vybavuje povolenie na Lesnom závode u poľovného referenta. Povolenie je vystavené na určité obdobie a na váhu trofeje. Myslí sa tým váha lebky po vyvarení a váha parožia dokopy. Keď je v povolení uvedené nad 10 kg, doprovod musí odhadnúť vek, váhu jeleňa určeného na odstrel. Tento jeleň mal váhu 11,2 kg. Doprovod väčšinou sleduje počas vychádzok miesto, kde sa jeleň zdržiava, kde má revír. Chce to veľa vychádzok ráno a večer. Za týmto jeleňom chodil 2 roky. K odstrelu došlo na 4. vychádzke s hosťom. Na úseku na Chorupnom sa jelene prikrmujú, tam majú jelene zimovisko . Rujovisko má zväčša na inom mieste. Tam, kde sa zdržiavajú rujné srny. Jeleň si svoj rajón vyznačí hrabaniskami a odierkami na kroch a stromčekoch. Neznáša nijakých sokov, a tak pri stretnutí s iným srncom vznikajú tvrdé súboje. Pri súboji hrabú a vrážajú parožky do zeme. Pán Šagát verí, že tento statný jeleň bude mať potomkov , ktorí budú niekedy tiež zlatými jeleňmi.

-Ma Španková-



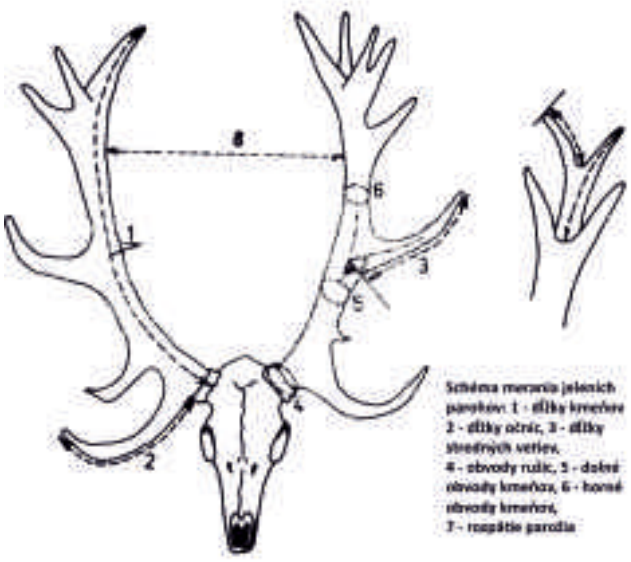


Schéma merania jeleních parohov: 1 - dĺžky kmeňov, 2 - dĺžky očníc, 3 - dĺžky stredných veriev, 4 - obvody ružíc, 5 - dolné obvody kmeňov, 6 - horné obvody kmeňov, 7 - rozpätie parožia



MALUŽINSKÁ KNIŽNICA – UŽ ČOCHVÍĽA OPÄŤ OTVORENÁ!

Mnohí z vás si určite všimli, že v niektorom z predošlých čísel našich Malužinských noviniek bola spomenutá obecná knižnica – obecný úrad hľadal novú knihovníčku, ktorá by ju spravovala. Odvtedy ubehlo niekoľko mesiacov a knižnica je zatvorená. Avšak, dovolím si tvrdiť, že usilovne pracujeme na jej znovuotvorení.

Počas letných mesiacov prebiehala v knižnici revízia – zoznam všetkých knižných diel, ktoré sa v inventári obecnej knižnice nachádzajú. Úprimne, vôbec som nečakala, že tam nájdem toľko kníh. Konečný počet kusov prevyšoval číslo 2800. Niektoré boli vo vynikajúcom stave, kým na iných sa dal pozorovať životný cyklus pavúkov, či stonožiek alebo molí.

Revízia bola pred pár týždňami dokončená, momentálne spracúvame posledné údaje, aby sa kompletný zoznam mohol poslať do okresnej knižnice v Liptovskom Mikuláši, pod ktorú spadá tá naša obecná. Odtiaľ následne príde metodická pracovníčka, ktorá ma oboznámi s tým, ako by mala obecná knižnica fungovať.

Revíziou však práca nekončí, hoci som si to spočiatku myslela. Keďže knižnica sa presúvala z jej pôvodného miesta do bývalej posilňovne, bolo treba poukladať knihy do políc tak, aby v nich bol poriadok a aby sa v nich dalo ľahko orientovať aj v zmenšenom priestore. Navyše, pri revízii sme zistili, že niektoré knihy sú naozaj v katastrofálnom stave. Tie bolo treba vytriediť spomedzi tých zachovalých.

Keď som začala s triedením a ukladaním, predpokladala som, že to bude úplná hračka a že mi to potrvá nanajvýš tak mesiac. Už pri prvej polici som ale zistila, že som sa prerátala. Dovolím si však tvrdiť, že sa pomaly ale isto posúvam vpred a v očistených poličkách postupne pribúdajú roztriedené a zoradené knihy.

Oficiálne otvorenie sa vďaka množstvu práce odložilo na rok 2018. Verím však, že vďaka pomoci, ktorá mi bola ponúknutá aj poskytnutá z viacerých strán, to bude možno aj skôr. Nechajte sa prekvapiť!
Mojím skromným prianím je, aby knižnica nebola len miestnosťou plnou zaprášených kníh, ale aby sa z nej postupom času stalo príjemné miesto, kde sa vy, občania našej obce, budete mesiac čo mesiac radi vracať – či už vrátiť knihu, prísť si len tak posedieť pri káve, alebo sa naučiť niečo nové.

Peťa Gulašová

KTO MAL NAJKRAJŠIU TEKVIČKU?



To bola ťažká úloha pre porotu v súťaži o najkrajšiu tekvičku. Nezávislá porota – pani učiteľky J. Jankovičová, M.Jančušková a A. Točeková odmenili prvých 3 súťažiacich. Tekvičiek bolo 24. Každá bola označená súťažným číslom. Už v piatok sa deti s rodičmi stretli na obecnom úrade. Deti dostali tekvičku a rodičia spolu s deťmi sa pustili do práce. Jeden z rodičov povedal: „Máme radosť, keď môžeme spoločne s deťmi vydlabávať vnútro tekvice, spočítať podarené a nepodarené zuby , alebo sa rozhodujeme, aký úsmev bude mať tekvica. Bude smutná, veselá? „ Všetky tieto pocity sa odrážali v očkách detí, ale najviac zajasali, keď zapálil v tekvici sviečku a vyškerené strašidlá blikotali do tmy. Každá tekvička bola iná, jedna krajšia od druhej. Deň „D“ nastal v sobotu popoludní, keď sa rozhodovalo, ktoré 3 sú najkrajšie . Na námestí v obci sa okrem detí zhŕkli aj rodičia, starí rodičia a susedia. Porota sa dlho radila a pochválila všetky deti a dospelých za ich nápaditosť. Prvé miesto získala tekvička Janka Chytila , druhé miesto tekvička Marienky Vernarcovej a na 3. mieste sa umiestnila tekvička Jurka Lištiaka. Víťazi dostali vecné ceny a ostatné deti cukríky. Pri večernej prechádzke obcou môžete na námestí vidieť rozsvietené strašidelné tekvice . Zapaľujú ich deti pre radosť nás všetkých.

-Ma Španková

PO DVOCH ROKOCH OPÄŤ ROZSIAHLA INVESTÍCIA DREVONY V MALUŽINEJ.

V roku 2015 som na týchto stránkach popisoval prebiehajúcu investíciu vo výrobnom závode DREVONY v Malužinej, dnes mám túto možnosť opäť.

Po dlhých úvahách a analýzach sa spoločnosť DREVONA rozhodla pre ďalšiu veľkú investíciu v Malužinej. Súčasný stav na trhu s nábytkom a drevárskymi polotovarmi vytvára prostredie vhodné na rast a rozširovanie sa. Predmetom investície je výstavba novej výrobnej haly s plochou takmer 2 500 metrov štvorcových. Hala je situovaná na mieste bývalého skladu reziva, ale zaberá aj miesto zbúranej kompresorovne. Samotnej stavbe predchádzali rozsiahle terénne úpravy, ktoré stavbu nielen pozdržali, ale aj predražili. O tom, že staviame na území s bohatou priemyselnou históriou svedčí aj množstvo "artefaktov" nájdených pri zemných prácach. Prácu, ale aj celkovú dispozíciu a umiestnenie novej haly limitoval aj prívodný kanál do vodnej elektrárne, ktorý pretína celý areál závodu na dve polovice. Po "vyhrabaní" sa zo zeme a montáži oceľovej konštrukcie sa výstavba na viac ako mesiac zabrzdila z titulu nedostatku polyuretánových panelov na trhu. Po požiari chemickej fabriky v Číne bol v tomto období akútny nedostatok chemikálii na výrobu polyuretánu. Hala už ale stojí, prebiehajú ešte dokončovacie práce na zázemí a spevnených plochách. Ďalšou etapou je technológia. Približne polovica bude nová, druhá polovica sa presťahuje zo "starej". Dve nové linky sú už na mieste a prebieha ich montáž, tretia sa naváža v najbližších dňoch. Technológia bude dopĺňať a rozširovať pôvodnú, zvýši kapacitu ale aj presnosť a kvalitu dielcov. Predpokladaný termín kolaudácie je naplánovaný na začiatok novembra a rozbeh technológie na jeho koniec.

Peter Pittner



STAROSTOVIA Z LIPTOVA NA VEĽKOM BOKU

Veľký Bok s nadmorskou výškou 1727m je pomerne málo navštevovanou oblasťou Nízkych Tatier. Naša obec je jednou z východiskových obcí, z ktorej sa dá vystúpiť na túto krásnu horu. Starosta obce Malužiná v snahe zviditeľniť turistickú trasu z Malužinej na Hodrušu , cez sedlo pod Veľkým Bokom a odtiaľ na samotný vrchol Veľkého Boku, pozval starostov okolitých obcí a pracovníkov Okresného úradu v LM na výstup. Za krásneho augustového počasia sa zišla partia pred Lesnou správou v Malužinej , odkiaľ sa vyviezli na chatu v Hodruši. Chata je ako nová, kompletne zrekonštruovaná. Turistický chodník na sedlo bol striedavo suchý, miestami zablatený na miestach, kde ešte stekala voda. Prvý oddych bol pri chate pod Veľkým Bokom. Pre niektorých starostov- poľovníkov toto nebola neznáma chata. Chata je udržiavaná, len škoda, že nie je v prevádzke pre turistov. Na chate je umiestnená pamätná tabuľa z r. 2005, z ktorej sa dá vyčítať, že na jej mieste stála v rokoch 1936-1944 chata KČST. Dokonca tu bol sklad potravín a liekov. Pôsobila tu časť anglo- americkej misie a 2.a 3. oddiel partizánskej skupiny E. Bielika Jánošík. Na Vianoce 26.12.1944 jednotky EDELWEISS chatu vypálili . Na jej mieste bola postavená nová chata, omnoho menšia. Cieľ turistickej trasy Veľký Bok bol od chaty na hodinku cesty . Dobrá nálada a slnečné počasie poháňalo vpred, no vietor, ktorý je povestný na tejto holi, spomaľoval tempo. Odmenou boli krásne výhľady na okolitú krajinu. Naša obec Malužiná , učupená v úzkej dolinke, bola poriadne ďaleko. Od Veľkého Boku ju delila celá dolina. Z opačnej strany- zo Svarína sa vynorili 2 turisti- Poliaci, ktorí ledva našli chodník, ktorý vraj nie je dobre označený. Cesta späť bola veselšia. Všetci sa tešili na guláš pri chate na Hodruši. Majstri kuchári (Ivan Š. a Paľo P.) sa pochlapili . Guláš bol výborný. Veľký Bok tak, ako v minulosti, spojil ľudí rôzneho veku, pohlavia a rôznych názorov . Odovzdávali sa tu skúsenosti, rady, hovorilo sa o práci, o rodine , aj o politike. Práve to bolo účelom zrazu starostov. A naviac spoznali "náš" Veľký Bok.

-Ma Španková-

STAROSTOVE NOVINKY



Drevenú dosluhujúcu autobusovú zastávku v obci sme vymenili za modernú - presklenú. Obec zareagovala na výzvu Žilinského samosprávneho kraja a požiadala o príspevok na obstaranie autobusovej zastávky. Celková cena za dodávku, montáž a dopravu bola 1680,- Eur, z toho príspevok ŽSK bol 1450,- EUR. Naša stará drevená zastávka ešte poslúži . Obec Kráľova Lehota si ju prevezie na hlavnú cestu pri Kráľovej Lehote. Tak poslúži hlavne v zimnom období aj našim občanom.

Veci ohľadne starej školy sa pohli." Strašiak" našej obce pri kostole zmenil majiteľa. Exekútor vydražil starú školu za 10 tisíc EUR. Novým majiteľom je bratislavská firma. Stretol som sa s novým majiteľom nehnuteľnosti . Plánuje dať urobiť statický posudok stavby a potom rozhodnúť o ďalšom zámere. Verím, že táto stará budova nás prestane raz a navždy strašiť.

Urbár Nižná Boca podal žiadosť na spílenie vyschnutého stromu- brestu, ktorý sa nachádzal v hornej časti obce pri prenajatom dome Lesnej správy. Strom sa nachádzal na ich pozemku v katastri Nižná Boca. Aj keď mal nálepku „ CHRÁNENÝ STROM" , bol tri roky monitorovaný pracovníkmi NAPANTU v Liptovskom Hrádku. NAPANT dal povolenie na jeho spílenie. Obecný úrad je spokojný, nakoľko padajúce konáre už dlhšie ohrozovali život a zdravie našich občanov. Strom si urbárnici spílili vo vlastnej réžii a drevo si podelili členovia Urbáru Nižná Boca.

Povodie Váhu v Liptovskom Hrádku nereflektovalo na našu žiadosť o stretnutie ohľadne havarijného stavu brehov Bocianky. Obec písala už druhú žiadosť a žiadala, aby sa stretli kompetentné orgány (Štátne Lesy a Okresný úrad Liptovský Mikuláš, odbor starostlivosti o životné prostredie) a vyriešili vyspravenie, či reguláciu brehov a vypílenie stromových porastov rastúcich v brehoch potoka.

V tomto mesiaci som sa stretol s riaditeľom Štátnych lesov š.p. v Liptovskom Hrádku za účelom žiadosti o finančný príspevok na opravu miestnej komunikácie v našej obci. Pán riaditeľ uznal, že obecné komunikácie v obci sú preťažované vývozmi plne naložených kamiónov dreva a prisľúbil obci finančné prostriedky z rezervného fondu v budúcom roku .

Na májovom zasadnutí Obecného zastupiteľstva si pýtali slovo občania Pavol Žiška a Ing. Břetislav Chytil , aby žiadali obec o vyriešenie problému so zamŕzaním vodovodu v zimných mesiacoch. Pri nízkych teplotách a dlhotrvajúcich mrazoch vodovodné potrubie zamŕza , čo spôsobuje občanom problémy s odberom vody. Jednalo sa o vodovodné potrubie v Komerhofe a na hornej ulici pri Chytilovcoch. Požiadali obecné zastupiteľstvo o pomoc.

Starosta obce spolu s obecným zastupiteľstvom uznalo, že sa jedná o havarijný stav a odsúhlasilo finančné prostriedky na jeho odstránenie. V mesiaci september obec zabezpečila firmu na výkopové práce. Po vykopaní a obnažení vodovodnej prípojky pri Komerhofe bolo konštatované, že vodovodné potrubie nie je v dostatočnej hĺbke a naviac je zasypané množstvom skál, ktoré nie sú dobrým izolantom. Vodovodné potrubie bolo obalené izoláciou a zasypané pieskom. Navrch sa dal 10 cm hrubý polystyrén a hrubý igelit.

V druhom prípade pri Chytilovcoch sa jedná o koncovú vetvu, ktorá pri malých odberoch vody zamŕza. Po jednaniach s projektantom a správcom vodovodu LVS Liptovský Mikuláš sme došli k záveru, že je potrebné prepojiť (zokruhovať) túto vodovodnú vetvu s vetvou o ulicu nižšie. Dohodli sme sa, že obec zrealizuje výkopové práce a odbornú vodovodnú inštaláciu prevedie správca vodovodu- LVS LM. Na ručné výkopové práce obec objednala firmu Petera Mirgu. Pri kopaní kanála vzniklo nedorozumenie zo strany p.Piovarčiho, ktorý mal mylnú predstavu o tom, kde končia jeho pozemky. Situáciu začal riešiť S. Krišśák starší dosť netradičným spôsobom. Namiesto, aby sa spojil so mnou, slovne napadol a pourážal nič netušiacich Rómov, ktorí kopali kanál. Obec má riadne povolenie na zemné práce od Lesov SR, ktorým pozemok patrí.

Týmto nepríjemným incidentom sa práce zdržali viac ako o týždeň. Pred kolaudáciou stavby bude vypracovaný a predložený geometrický plán , kde bude skutočne zamerané uloženie vodovodného potrubia. Následne bude s Lesmi SR š.p. Banská Bystrica uzatvorená zmluva o vecnom bremene.

Martin Španko





CYKLOTRASA MALUŽINÁ- MALUŽINSKÝ TAJCH

V našej obci pribudli modré značky vyznačujúce cyklotrasu z Malužinej na Malužinský tajch. Veľa cyklistov už využíva túto cyklotrasu, avšak dodnes nebola vyznačená na cyklistickej mape Slovenska. Dĺžka trasy je 8,19 km, prevýšenie 302 m. Podľa značky cyklotrasa začína hneď pri vjazde do obce, pokračuje okolo Lesnej správy. Je charakterizovaná ako nenáročná trasa s miernym stúpaním vedúca peknou scenériou Malužinskej doliny popri potoku Malužiná až k tajchu. Má prevažne asfaltový povrch. Trasa vedie okolo minerálneho prameňa kyslá voda (7,3 km) až na samotný tajch. Označená cyklotrasa pokračuje k chate Chorupné, odkiaľ sa pred Predným napojí na asfaltku. Pre cyklistov je to dobrá správa a pre zviditeľnenie našej obce ešte lepšia.

ČO STE HASIČI, ČO STE ROBILI...



Leto je už za nami a teplého počasia sme si užili až až. Darilo sa aj našim hasičom. 8. júla sa hasičský zbor Malužiná zúčastnil na oslavách 90. výročia založenia dobrovoľného hasičského zboru Kráľová Lehota. Súčasťou programu bola netradičná súťaž hasičov, niečo podobné ako Železný hasič. Zúčastnilo sa osem družstiev a Malužiná sa umiestnila na 4. mieste. Toto pekné umiestnenie nám vybojovali Štefan Lipták, Andrej Pastucha, Dominik Kubovčík a Martin Balco

Už o mesiac na to ich čakala ďalšia hasičská súťaž. Dňa 19.08.2017 sa zúčastnili 2.ročníka Memoriálu Jaroslava Majera st. v Liptovskej Kokave.

Leto a teplé počasie so sebou prináša aj negatíva v podobe požiarov. Dobrovoľný hasičský zbor obce mal tento rok dva zásahy. Prvý ako sme už písali ,bola povodeň. Druhý zásah sa uskutočnil 20.09.2017 v ranných hodinách, kedy hasiči zasahovali v obci Liptovský Trnovec pri požiari veľkokapacitného senníka. Zásahu sa zúčastnili Róbert Ozdínyi, Andrej Pastucha, Štefan Lipták, Stanislav Krišśák a Miroslav Malatín.

-kbartkova-

RADOVICA – LEN PRE ODVÁŽNYCH!

Dňa 10.09.2017 sa konal prvý ročník výstupu na našu Radovicu. Zraz sme mali ako inak pred miestnou reštauráciou Radovica. Do počtu nás veľa nebolo, ale o to zábavnejší deň nás čakal. O deviatej sme vyrazili po starej ceste smerom do Kráľovej Lehoty. Dlho sme však po nej nekráčali. Len čo sme vyšli po prudkom svahu na rovnú cestu, chlapci Chytiloví nás viedli do lesa.

Vošli sme do tmavej hory a začali stúpať prudko do vrchu. Celé dve hodiny sme neustále šli po strmom svahu do hora. Pomerne často sme si museli spraviť menšie prestávky. Tí, čo na Radovici ešte neboli, ostali zaskočení náročnou trasou. Počas cesty sme skonštatovali, že kto zdolá Radovicu, zdolá akýkoľvek vrh v doline, či Nízkych Tatrách. Chodník bol málo viditeľný, kde tu zo začiatku cesty boli aj biele značky, ale po čase sa nám stratili. Komu výstup nerobil problém, boli chlapci Chytiloví – Ferko a Janko. Počas toho ako sme stúpali dohora, sme ich vtipne nazvali „kamzíky“. Chvíľami sme mali pocit, že oni na tú Radovicu doslova bežia bez akejkoľvek kvapky potu. Keď sme sa im stratili z dohľadu, počkali na nás. Vďaka nim bol výstup na Radovicu predsa len o niečo ľahší, keďže sa vedeli veľmi dobre orientovať v teréne. Boli to naši horskí vodcovia! Vďaka nim sme sa dostali na Radovicu peknou cestou a bez žiadneho blúdenia.

Pod Radovickými skalami sme našli uhynutého jazveca. Pre deti, ale aj pre dospelých, to bolo veľmi zaujímavé. V prírode sa Vám málokedy naskytne možnosť ho vidieť. Začali sme rozmýšľať, ako mohol zomrieť. Nakoniec sme dospeli k tomu, že pravdepodobne spadol zo skaly.

Už keď sme videli, že sme pri skalách, tak sme vedeli, že už len kúsok a sme hore. Áno výstup je obtiažný! To si musíme priznať, ale to čo na nás hore čakalo, bola jednoducho nádhera. Pohľad na našu Malužinú a celú dolinu s kopcami, ktoré ju obkolesujú, bol dych berúci. Po pravej strane sa nám ukázali ďalšie skaly, ktoré boli zoradené za sebou, ako keby boli vytvorené preto, aby sme ich krásu mohli zvečniť na fotke.

Chvíľku sme na vrchu posedeli a vychutnávali krásne výhľady, ktoré Radovica ponúka. Ferko a Janko, naši vodcovia, nás museli opustiť skôr, pretože ešte v ten deň mali futbalový zápas. Ako sme sa neskôr dozvedeli, dolu zišli za pol hodinku. Nám ostatným to však trvalo trošku dlhšie. Nakoniec sme sa dostali na starú cestu do Kráľovej Lehoty, avšak o dosť ďalej, ako sme výstup začínali . Žiadalo sa nám vychladeného pivečka, ktoré sme si dali v „rybke“.

Na vrchu sme našli starý kríž, ktorý však už doslúžil. Od Ferka a Janka sme sa dozvedeli, že ho tam umiestnil ujo Janko Šušel. Bolo by pekné, keby našu Radovicu opäť zdobil nejaký pekný kríž. Je to však otázka na Vás! Ste ochotní pomôcť? Nebuďme nevšímaví a pridajme ruku k dielu, tak ako kedysi naši predkovia a nenechajme hniť starý, ale spravme nový.

O rok ideme zase, ale už s krížom! Tešíme sa na Vás!

-kbartkova-





OZNAMY

Obecný úrad žiada občanov Malužinej, ktorí nemajú ku dňu 30.9.2017 uhradené miestne dane a poplatky za komunálny odpad a drobné stavebné odpady, poplatok za psa, aby tak urobili do 15.11.2017

MALUŽINSKÝ PLES
sa uskutoční 20.1.2017 na hoteli Barbora. Rezervácia vstupeniek najneskôr 2 týždne pred zahájením plesu na tel. čísle 0948 47 77 92



VIETE ŽE ...

Dňa 06.10.2017 si svoje áno povedali Kristína Lukášová a Zdenko Bartko v evanjelickom kostole na Vyšnej Boci. Hostina sa konala v hoteli Barbora.

V školskom roku 2017-2018 navštevuje z našej obce materskú škôlku 8 detí,
základnú školu 13 žiakov,
strednú školu 10 študentov
a vysokú školu 2 vysokoškoláci.

Digitalizácia hrobových miest bola ukončená. Plánik hrobových miest na cintoríne bol aktualizovaný.
Tieto zoznamy sa budú každoročne aktualizovať.

10 NAJZDRAVŠÍCH SEMIEN 7. Sezamové semená



Veľkosť porcie = 1/4 šálky

Sezamové semená môžu byť najstaršie ľuďom známe korenie. Sú veľmi cenené pre ich olej, ktorý je mimoriadne odolný proti potuchnutosti.

Nielen, že sú sezamové semienka veľmi dobrým zdrojom mangánu a medi, ale sú tiež dobrým zdrojom vápnika, horčíka, železa, fosforu, vitamínu B1, zinku a vlákniny. Okrem týchto dôležitých živín obsahujú dve unikátne látky: sesamin a sesamolin. Obe tieto látky patria do skupiny špeciálnych prospešných vlákien takzvaných lignanov, a bolo preukázané, že znižujú cholesterol u ľudí, zabraňujú vysokému krvnému tlaku a zvyšujú zásoby vitamínu E u zvierat. Tiež bolo zistené, že Sesamin chráni pečeň pred oxidačným poškodením.



EVIDENCIA PSOV

Vážení spoluobčania,
Vzhľadom k tomu, že od 1.1.2017 nadobudol účinnosť zákon č. 355/2016 Z.z., ktorým sa upravujú niektoré podmienky držania psov, v § 3 – Evidencia psov sa uvádza:

1 Každý pes držaný nepretržite viac ako 90 dní na území Slovenskej republiky podlieha evidencii psov (ďalej len „evidencia“). Držiteľ psa je povinný prihlásiť psa do evidencie v lehote do 30 dní od uplynutia posledného dňa lehoty uvedenej v prvej vete v mieste, kde sa pes v danom roku prevažne nachádza.

2 Evidenciu vedie obec.

3 Do evidencie sa zapisuje najmä:

a/ evidenčné číslo psa
b/ tetovacie číslo alebo údaj o čipovaní psa, ak ho pes má
c/ meno, priezvisko a adresa trvalého pobytu držiteľa psa
d/ umiestnenie chovného priestoru alebo zariadenia na chov, v ktorom sa pes na území obce zdržiava, ak sa umiestnenie nezhoduje s miestom trvalého pobytu držiteľa psa
e/ skutočnosť, že pes pohrýzol človeka bez toho, aby bol sám napadnutý alebo vyprovokovaný, ak sa nepoužil v nutnej obrane alebo v krajnej núdzi
f/ úhyn psa
g/ strata psa

4 Každú zmenu skutočnosti a údajov, ktoré sa zapisujú do evidencie, je držiteľ psa povinný do 30 dní od zmeny skutočnosti alebo údaja oznámiť obci, kde je alebo má byť pes evidovaný.

5 Obec vydá držiteľovi psa zapísaného do evidencie evidenčnú známku psa (ďalej len „známka“). Na známke sa uvedie evidenčné číslo psa, názov obce, kde je pes evidovaný a údaj o tom, či je pes nebezpečným psom. Známkou držiteľ psa preukazuje totožnosť psa.

6 Známka je neprenosná na iného psa. Odcudzenie, zničenie alebo stratu známky je držiteľ psa povinný do 14 dní odvtedy, čo odcudzenie, zničenie alebo stratu známky zistil, oznámiť obci, kde je pes evidovaný. Obec je povinná držiteľovi psa za úhradu, ktorá nesmie byť vyššia ako 3,50 €, vydať náhradnú známku. Sumu úhrady ustanoví obec Všeobecne záväzným nariadením.

V zmysle vyššie citovaného zákona Obecný úrad v Malužinej žiada všetkých držiteľov psov, aby uvedené údaje nahlásili písomne na obecný úrad v úradných hodinách, prípadne e-mailom: na adresu: obecmaluzina@stonline.sk do 30.11.2017.

BLAHOŽELÁME JUBILANTOM Okrúhle životné jubileum oslávili

v júli - Anna Točeková 70 rokov
v septembri – Vladimír Gulaša 60 rokov
v októbri - Karol Pastucha 95 rokov
Všetkým oslávencom prajeme veľa zdravia, šťastia a spokojnosti v kruhu rodiny.

Malužinské Novinky- noviny obce Malužiná, vydáva Obecný úrad Malužiná, tel. č. 044/5292 221, email: obecmaluzna@stonline.sk
redaktori Kristína Lukášová, Marta Španková, grafika: Miroslav Šanda , 0904 29 29 31